

Nr 210

Av herr **Andersson** i Örebro **m. fl.**, om statsbidrag till nämndemannaföreningarnas studieverksamhet.

(Lika lydande med motion nr 160 i Första kammaren)

Genom nämndemannainstitutionen vid våra underrätter har svenskt rättsväsende tillförsäkrats ett lekmannainflytande av stort värde.

Även om nämndemännen för att fylla sin funktion inte behöver någon speciell utbildning, har dock på många håll nämndemännen själva av intresse för uppgiften sökt skaffa sig en orientering om hur det svenska rättsväsendet fungerar. Detta intresse har tagit sig uttryck i bildandet av nämndemannaföreningar, anordnande av föreläsningar och konferenser samt studieresor till anstalter inom kriminalvården och andra för rehabiliteringsprocessen verksamma institutioner. Nämndemännen har på detta sätt kunnat skaffa sig dels en orientering om svenskt rättsväsende och den anda som präglar vår lagstiftning, dels också en inblick i de verkningar olika brottspåföljder får för kriminalvårdens klientel. En sådan verksamhet bland nämndemännen måste anses vara till gagn då det gäller att ge lekmannainflytandet i vårt rättsväsende ett sakligt och meningsfullt innehåll.

De vid rådhusrätterna verksamma nämndemannaföreningarna har tidigare för sin verksamhet kunnat påräkna visst ekonomiskt stöd från rätten. Sålunda har varje år bidrag kunnat erhållas för dagsersättning och resor för nämndemän i samband med anordnandet av studiebesök eller konferens. Genom rådhusrätternas förstatligande har denna möjlighet till ekonomiskt bistånd helt försvunnit. Det finns inte längre möjlighet för nämndemän att vid något tillfälle erhålla bidrag till studieresa eller deltagande i kurs. Trots att varje sådan aktivitet sker till gagn för samhället, får den intresserade nämndemannen bekosta den helt av egna medel.

Förstatligandet av rådhusrätterna bör inte medföra att denna givande verksamhet bland nämndemännen, som otvivelaktigt varit till nytta för lekmannainflytandet i rätten, brytes. Det torde tvärtom vara angeläget att sådana intressen lämnas stöd och uppmuntran. Det torde också vara lämpligt att verksamheten utvidgas att omfatta även ledamöter i övervakningsnämnderna. Några stora summor torde inte erfordras för detta ändamål, utan mycket bör kunna göras för att fullfölja och utbygga den verksamhet som redan påbörjats genom att rätt blygsamma belopp ställes till hovrätternas förfogande för ändamålet.

Viss utredning synes därför böra göras angående storleken och utformningen

av ett sådant bidrag till nämndemännens fortbildning i form av studiebesök och liknande.

Frågan om ekonomiskt stöd till nämndemannaföreningarnas verksamhet var senast år 1967 föremål för riksdagens prövning. I statsutskottets utlåtande nr 2 år 1967 säger utskottet i sitt yttrande över motionerna I: 288 och II: 355: »— Något särskilt ekonomiskt stöd av statsmedel till nämndemäns studieverksamhet finns ej. Utskottet förutsätter — i huvudsaklig överensstämmelse med vad utskottet tidigare uttalat i liknande sammanhang (SU 1962: 2, s. 18 och SU 1963: 2, s. 13) — att Kungl. Maj:t tar erforderliga initiativ i den mån särskild informationsverksamhet för nämndemännen bedömes böra ske. Utskottet vill framhålla värdet av att nämndemännen bl. a. genom anstaltsbesök bibringas kännedom om olika påföljders innebörd.»

Med hänvisning till det anförda hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om förslag till lämpligt utformat ekonomiskt stöd till nämndemannaföreningarnas studieverksamhet.

Stockholm den 23 januari 1968

Sven G. Andersson (fp) Lena Renström-Ingenäs (s) Per-Eric Ringaby (h)

Erik Larsson (cp)

Marta Lindberg (s)

M. Berglund (fp)

i Öskeviksby
